

שם המחקר: בחינת הקשר בין השתתפות ברשת חברתית לבין מסוגלות חברתית ותחושת

הבדידות בקרב אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית

שנה: 2019

מס' קטלוגי: 890-81-2018

שמות החוקרים: לינור לכר אדנבורג. בהנחיית: דר' כרמית-נעה שפיגלמן

רשות המחקר: הפקולטה לחינוך, החוג לחינוך מיוחד, אוניברסיטת חיפה.

תקציר המחקר:

עבודת גמר זו לתואר שני (תזה) נערכה בסיוע מלגה מקרן שלם.

בשנים האחרונות חלה עלייה בהשתתפות ברשתות חברתיות באינטרנט ונמצא כי השתתפות זאת עשויה לתרום להפחתת תחושת הבדידות ולרווחתם של המשתמשים. יישומים חברתיים אלה יכולים לתרום גם לאנשים עם מוגבלות, ובפרט אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית (מש"ה), המתמודדים עם קשיים פיזיים ותקשורתיים ומחסומים סביבתיים, המקשים על תפקודם והתנהלותם ברמה בינאישית וחברתית. השתתפותם ברשתות חברתיות באינטרנט עשויה לקדם את מסוגלותם החברתית, להפחית תחושת בדידות ובכך לקדם את איכות חייהם.

במחקר הנוכחי נבחן הקשר בין השתתפות ברשתות חברתיות לבין המסוגלות החברתית של אנשים עם מש"ה מעל גיל 21 בתיווך תחושת הבדידות ומיתון הקשר על ידי שלושת המניעים להשתתפות ברשת חברתית: יצירת קשרים חדשים, שמירה על קשרים קיימים והנאה. כמו כן, המשתתפים גיל, מגדר וסוג פלטפורמת הרשת החברתית נבחנו כמנבאים השתתפות ברשתות חברתיות. המחקר הנוכחי הינו מחקר כמותי שנערך בקרב 101 אנשים עם מש"ה: 61 משתתפים ברשתות חברתיות ו-40 אינם לוקחים חלק באף רשת חברתית.

נמצא קשר חיובי מובהק בין השתתפות ברשתות חברתיות לבין מסוגלות חברתית, כך שכל שעולה תדירות ההשתתפות ברשתות החברתיות כך המסוגלות החברתית של המשתתף גבוהה יותר. תחושת הבדידות לא נמצאה כמתווכת את הקשר בין השתתפות ברשתות חברתיות לבין מסוגלות חברתית. עוד נמצא כי המניעים להשתתפות ברשתות חברתיות אכן ממתנים את הקשר בין שני המשתתפים ומחזקים אותו. בקרב המשתתפים ברשתות החברתיות כדי לשמר קשרים קיימים ו/או לצרכי הנאה נמצא קשר חיובי מובהק בין השתתפות ברשתות חברתיות לבין מסוגלות חברתית. כמו כן, המשתתפים גיל ופלטפורמת הרשת החברתית נמצאו מנבאים השתתפות רבה יותר ברשתות חברתיות. נמצא קשר שלילי מובהק בין גיל להשתתפות ברשת חברתית, כך שכל שהגיל יורד כך עולה ההשתתפות ברשתות חברתיות. בנוסף, נמצא קשר חיובי מובהק בין פלטפורמת הרשת החברתית להשתתפות ברשתות חברתיות, כאשר "וואטסאפ" היא הרשת החברתית התורמת ביותר לניבוי ההשתתפות. לסיכום, ממצאי המחקר מחדדים את התרומה הפוטנציאלית של ההשתתפות ברשתות חברתיות בקרב אנשים עם מש"ה לקידום מסוגלותם החברתית. הממצאים מחזקים את החשיבות בהנגשה לשונית של הרשתות החברתיות הקיימות כדי לאפשר השתתפות שוויונית ואפקטיבית. בנוסף, המחקר מקדם את הידע התיאורטי אודות השימוש ברשתות חברתיות באינטרנט להרחבת ההון החברתי של אנשים עם מש"ה.

מילות מפתח: רשתות חברתיות, מוגבלות שכלית, מסוגלות חברתית, בדידות, מניעים, מדיה חברתית.

- [לפריט המלא](#)
- [למאגר המחקרים של קרן שלם](#)
- [למאגר כלי המחקר של קרן שלם](#)